

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบุตุี อ.เมืองยะลา จ.ยะลา

สินค้าหลัก ข้าวพันธุ์พื้นเมือง

พื้นที่เป้าหมาย ๒,๖๐๐ ไร่

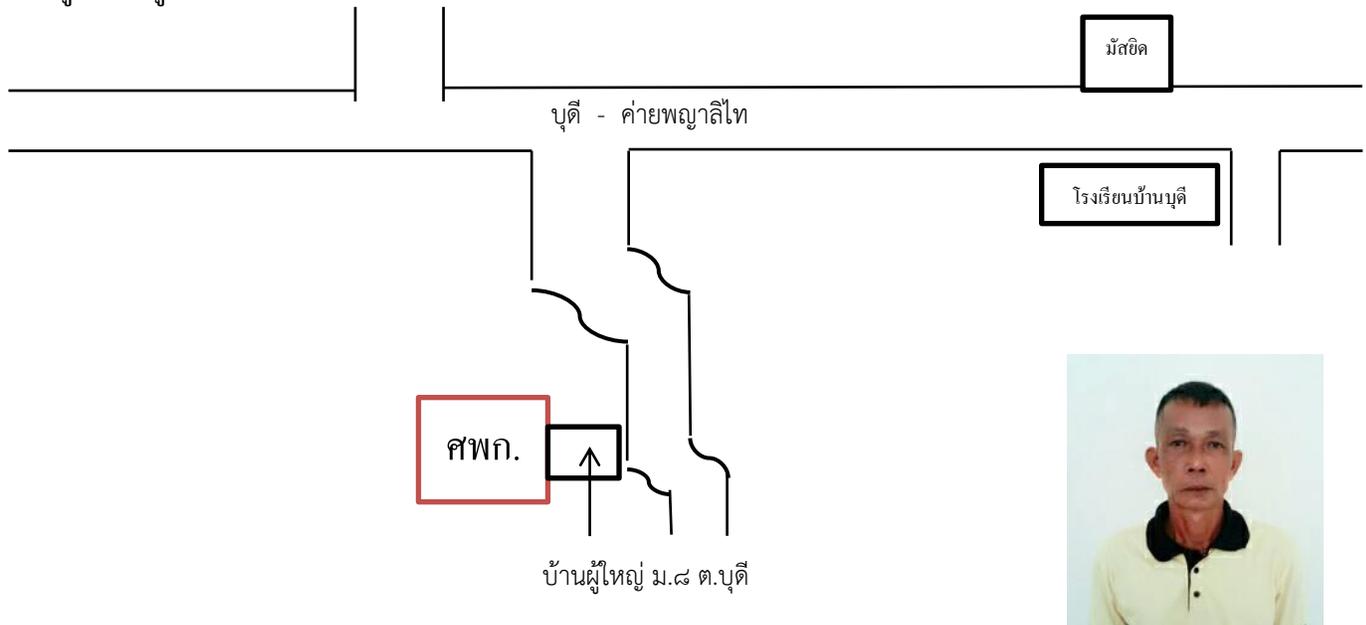
เกษตรกรเป้าหมาย ๒๓๐ ครัวเรือน

สถานที่ตั้ง บ้านบุตุีอ.เมือง ม.๘ ต.บุตุี อ.เมือง จ.ยะลา

พิกัด X. ๗๕๕๖๐๘. Y. ๗๒๑๕๑๔

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ ศพก. ตำบลบุตุี อ.เมืองยะลา จ.ยะลา

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ นายชาการิยา เดร์

บ้านเลขที่ ม.๘ ต.บุตุี อ.เมือง จ.ยะลา

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕๖๗๓๔๗๗๐

สถานการณ์ของพื้นที่

พื้นที่ตำบลบุตุีมีทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน มีการทำนาทุกหมู่บ้าน ยกเว้นหมู่ที่ ๔ (ขายพื้นที่เพื่อทำโรงไฟฟ้า)

เป็นการทำนาเพื่อบริโภคในครัวเรือน โดยใช้พันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่มีอยู่ในพื้นที่ตำบลบุตุี มีคุณลักษณะ รสชาติ กลิ่น ที่ตรงความต้องการของคนในพื้นที่ แต่การทำนายังใช้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพง วิธีการทำนาก็ยังสืบทอดวิธีการทำมาตั้งแต่สมัยปู่ย่า ตายาย ทำให้มีต้นทุนในการทำนาสูง ปริมาณผลผลิตที่ได้ต่อไร่ยังน้อย ครัวเรือนเกษตรกรที่ทำนาจึงเล็งเห็นความสำคัญของการทำนาในพื้นที่ตำบลบุตุี จึงมีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนา

- การบริหารงานในรูปแบบบูรณาการงาน ศพก.(เครือข่าย) แปลงใหญ่ (ข้าว) ศจช. ศตปช. วิสาหกิจชุมชน
  - ลดต้นทุนในการทำนาจาก ๒,๑๐๐ บาท/ไร่ ให้เหลือ ๘๐๐ บาท/ไร่
  - เพิ่มปริมาณผลผลิตในการทำนาจาก ๓๐๐ ก.ก./ไร่ ให้เป็น ๕๐๐ ก.ก./ไร่
  - มีการแปรรูปข้าวพื้นเมืองของตำบลเป็นข้าวกล้องออกจำหน่าย
  - ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้เสริม จากที่ทำนาเพื่อบริโภคแล้วทำนาเพิ่มขึ้น ครัวเรือนละ ๒ ไร่เพื่อการจำหน่าย
  - ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้เสริม จากการปลูกพืชหลังจากทำนา
  - ทำนา ๑ ไร่ ๑ แสน
  - พัฒนาคุณภาพข้าวพื้นเมืองให้ได้มาตรฐานสินค้า GAP
- สมัยปู่ย่า ตายาย ทำให้มีต้นทุนในการทำนาสูง ปริมาณผลผลิตที่ได้ต่อไร่ยังน้อย ครัวเรือนเกษตรกรที่ทำนาจึงเล็งเห็นความสำคัญของการทำนาใน

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้

- ใช้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในการเรียนรู้เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ในการทำนา

- แปรรูปข้าวพันธุ์พื้นเมืองเป็นข้าวกล้องพันธุ์พื้นเมืองปลอดสารพิษ (พันธุ์ข้าวหอมมะลิ, พันธุ์ข้าวเลียดปลาไหล)

การนำไปใช้ประโยชน์

- ลดต้นทุน เพิ่มปริมาณผลผลิต มีรายได้เสริม มีรายได้เสริม ข้าวมีมาตรฐานสินค้า GAP ทำนา ๑ ไร่ ๑ แสน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ รู้จักข้าว (การเรียนรู้สู่การทำจริง)

- พันธุ์ข้าวในพื้นที่ ต.บุตี อ.เมือง จ.ยะลา
- กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- การทำปฏิทินการผลิตพืช (ปฏิทินการทำนา)

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ สุขภาพข้าว (เพิ่มผลผลิต)

- การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกันเชื้อราในนาข้าว
- การผลิตเชื้อรามตาไรเซียม เพื่อกำจัดศัตรูพืชข้าว
- การผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย เพื่อให้เกิดโรครักบี้แมลงได้หลายชนิด
- การกำจัดหอยเชอร์รี่ โดยใช้วัสดุธรรมชาติรักษาสิ่งแวดล้อม

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ อาหารข้าว (ลดต้นทุนใช้ปุ๋ยเคมี)

- การวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน
- การทำปุ๋ยหมักจากมูลโค ช้างข้าว กับการใช้จุลินทรีย์ พด.๑
- การทำน้ำหมักชีวภาพ น้ำพ้อ น้ำแม่ กับการใช้จุลินทรีย์ พด.๒
- การทำน้ำหมักชีวภาพจากหอยเชอร์รี่ กับการใช้จุลินทรีย์ พด.๒

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ กินข้าว (การบริการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว)

- การทำฟางหมักอาหารเสริมโคขุน เพื่อการลดต้นทุน
- การทำสูตรอาหารไก่ไข่จากรำข้าว เพื่อลดต้นทุน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ เพื่อนข้าว (การลดความเสี่ยงจากการผลิตสินค้าเชิงเดี่ยว)

- การทำนา ๑ ไร่ ๑ แสน เป็นการบริหารจัดการในพื้นที่
- การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ (ศูนย์เรียนรู้บ้านโปโฮม ม.๘ ต.บุตี) เพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
- การเลี้ยงกุ้งฝอย เลี้ยงหอยขม เพื่อเป็นรายได้เสริมในการทำนาควบคู่กันไป

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ ทำข้าว (การแปรรูป เพื่อการตลาด)

- การทำข้าวกล้องเพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้คุณค่าอาหารของข้าวกล้อง
- การทำน้ำมันข้าวกล้อง เพื่อการแปรรูปเป็นสินค้าการเกษตร
- การทำกะยาสาดข้าวกล้อง คุณก็ข้าวกล้อง เพื่อการแปรรูปเป็นสินค้าการเกษตร

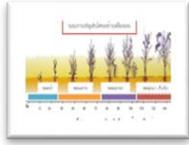
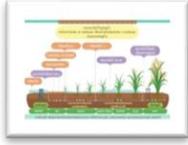
ฐานการเรียนรู้ที่ ๗ น้องข้าว (วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว)

- การปลูกปอเทืองเพื่อการบำรุงดินในการทำนาปีต่อไป
- การปลูกพืชน้ำน้อย เพื่อเสริมสร้างรายได้หลังจากการทำที่เหมาะสมกับพื้นที่
- การปลูกถั่วเขียวเพื่อเสริมสร้างรายได้หลังจากการทำที่เหมาะสมกับพื้นที่และวิถีชีวิต

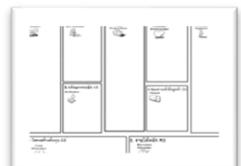
ฐานการเรียนรู้ที่ ๘ น้ำรักข้าว ข้าวรักน้ำ (การบริหารจัดการน้ำ)

- การจัดการน้ำเปียกสลับแห้งเพื่อให้ต้นข้าวมีการแตกกอที่ดีขึ้นสู่การนำไปปฏิบัติจริง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๙ ขายข้าว (การจัดการธุรกิจการเกษตร)

- การทำแผนธุรกิจ เพื่อการรู้จักวางแผนในการค้า

เครือข่าย- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวพื้นเมืองปลอดภัย ตำบลบุตี อำเภอมือง จังหวัดยะลา

- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบุตี อำเภอมือง จังหวัดยะลา
- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบุตี อำเภอมือง จังหวัดยะลา
- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโปโฮ ตำบลบุตี อำเภอมือง จังหวัดยะลา
- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้ายา ตำบลบุตี อำเภอมือง จังหวัดยะลา
- ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์หลัก)
ตำบลเนินงาน อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นายวิทยา สายก็เส็ง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙ ๗๓๙ ๓๒๗๖